

DZIAŁ 6 – POZNAJEMY KRAJOBRAZ NAJBLIŻSZEJ OKOLICY

Temat: Co to jest krajobraz i ukształtowanie terenu

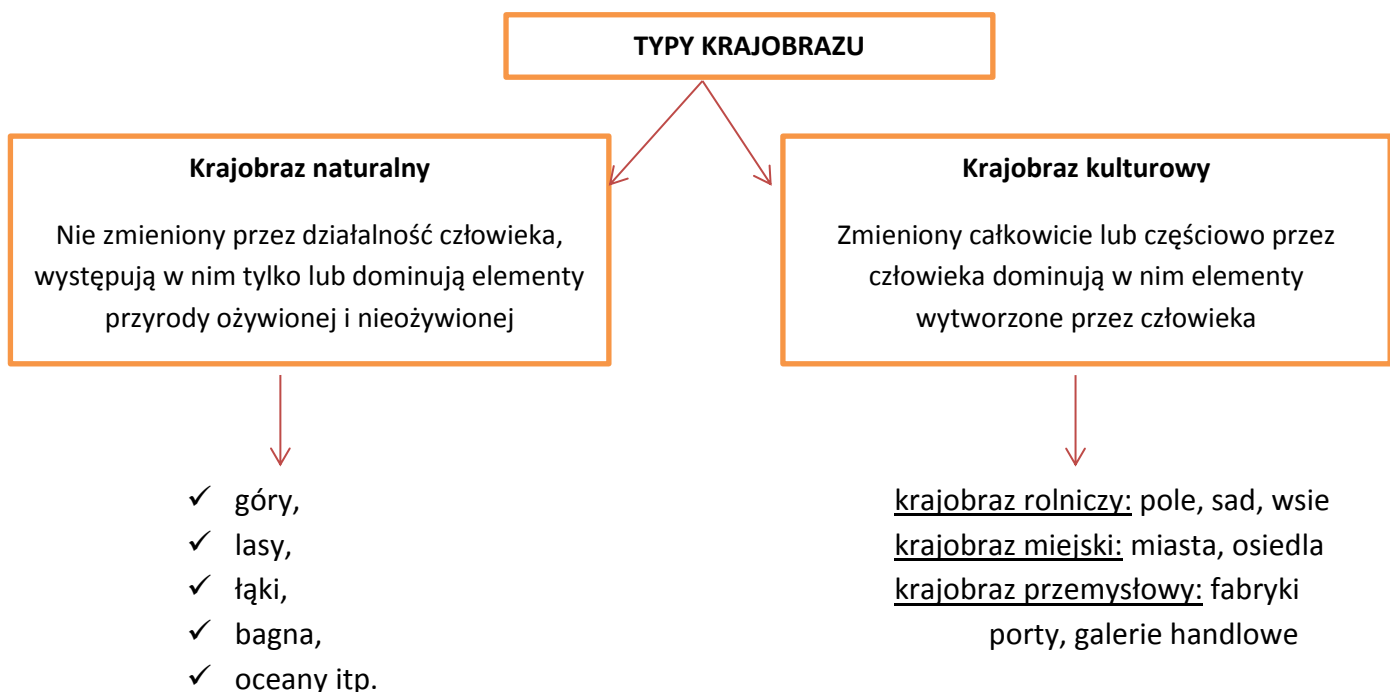
1. Co to jest krajobraz?

Słowo **krajobraz** składa się dwóch wyrazów **kraj** i **obraz**, zatem możemy powiedzieć, że krajobraz to obraz (wygląd, zdjęcie) jakiegoś kraju (krainy, miejsca). A więc krajobrazem nazwiemy wszystko co widzimy w danym miejscu. A bardziej poprawnie krajobrazem nazwiemy wygląd danego miejsca, obszaru. Definicja podr. str. 138 (wpisz do zeszytu).

2. Przy opisie krajobrazu podaje się 6 elementów (podr. 138), ale 4 są najważniejsze:

- ukształtowanie terenu – płaski czy urozmaicony
- zbiorniki wodne – rzeka, staw lub brak
- roślinność – las, pole
- elementy wprowadzone przez człowieka – drogi, budynki

3. Krajobraz się zmienia, najczęściej na skutek działalności człowieka, typy krajobrazów.

- Krajobraz to wygląd obszarów Ziemi wyróżniający się charakterystycznymi cechami.
- Krajobraz naturalny jest niezmieniony przez działalność człowieka.
- Krajobraz kulturowy powstaje wskutek częściowego lub całkowitego przekształcenia krajobrazu naturalnego przez człowieka.
- Krajobrazy: rolniczy, przemysłowy i miejski powstają wskutek całkowitego przekształcenia krajobrazu naturalnego przez człowieka.

DZIAŁ 6 – POZNAJEMY KRAJOBRAZ NAJBLIŻSZEJ OKOLICY

Temat: Co to jest krajobraz i ukształtowanie terenu

2. Ukształtowanie terenu

Wiesz już, że teren może być płaski lub urozmaicony. Teren płaski to równiny, wśród urozmaiceń wyróżniamy: **formy wypukłe** (wzniesienia) i **formy wklęsłe** (obniżenia).

► Wzniesienia, czyli formy wypukłe

Nie trzeba mieszkać w górach, żeby dostrzec w okolicy jakieś wzniesienie. Czasami jest ono niewielkie, a czasami – naprawdę duże. Boki wzniesienia to **stoki**. Każde wzniesienie ma określoną wysokość, którą mierzymy od jego **podnóża** do **szczytu**. Zależnie od tej wysokości wśród wzniesień wyróżniamy:

- **pagórki** – wzniesienia, które mają do 50 m wysokości,
- **wzgórza** – wzniesienia o wysokości nieprzekraczającej 300 m,
- **góry** – wzniesienia o wysokości powyżej 300 m.

► Zagłębienia terenu, czyli formy wklęsłe

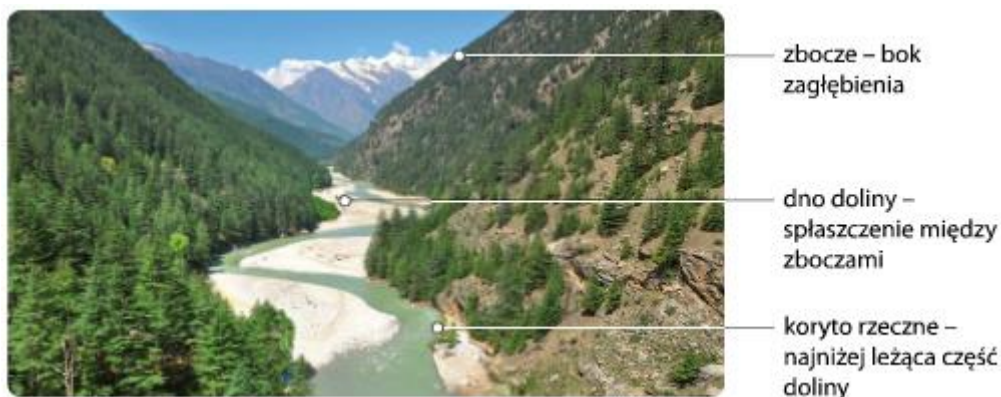
Wśród wklęsłych form terenu wyróżniamy:

- **doliny** – podłużne zagłębienia terenu, w których często płyną rzeki,
- **kotliny** – zagłębienia terenu otoczone niemal ze wszystkich stron wzniesieniami. Oglądane z góry mają najczęściej kształt zbliżony do okrągłego. W krajobrazie najłatwiej zauważymy kotliny, które są otoczone wysokimi górami.

Wzniesienie: ma podnóże, szczyt i stoki.

Zagłębienie ma: zbocza i dno.

► Czym są równiny?

Na Ziemi istnieją obszary, na których trudno znaleźć wyraźne wzniesienia czy zagłębienia. Takie rozległe tereny nazywamy **równinami**. Są one niemal zupełnie płaskie lub lekko pofalowane.

DZIAŁ 6 – POZNAJEMY KRAJOBRAZ NAJBLIŻSZEJ OKOLICY

Temat: Co to jest krajobraz i ukształtowanie terenu